

Roegge I. Wilhelm - (†1908); alebo Ernst Friedrich Wilhelm Rogge; nemecký žánrový maliar a ilustrátor; pozri *nemeckí maliari 19.st.*, *nemeckí maliari žánroví*, *nemeckí ilustrátori*

<https://www.google.sk/search?q=Wilhelm+Roegge:&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbu=u&source=univ&sa=X&ei=3sJJVcauOoLZauLAgegl&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

<https://www.google.sk/search?q=Roegge+Wilhelm&espv=2&biw=1851&bih=995&tbm=isch&tbu=u&source=univ&sa=X&ved=0CBsQsARqFQoTCMGWsOnpjMkCFUNEFaodRU8J4g>

W. Roegge I: Hudobná zábava (19.st.)

W. Roegge I: Obdivovanie novorodenca (1908)

W. Roegge I: Hostinská (1908)

W. Roegge I: Politická diskusia (1908)

Roegge II Wilhelm - (†1946); nemecký žánrový maliar, portrétista, ilustrátor, litograf

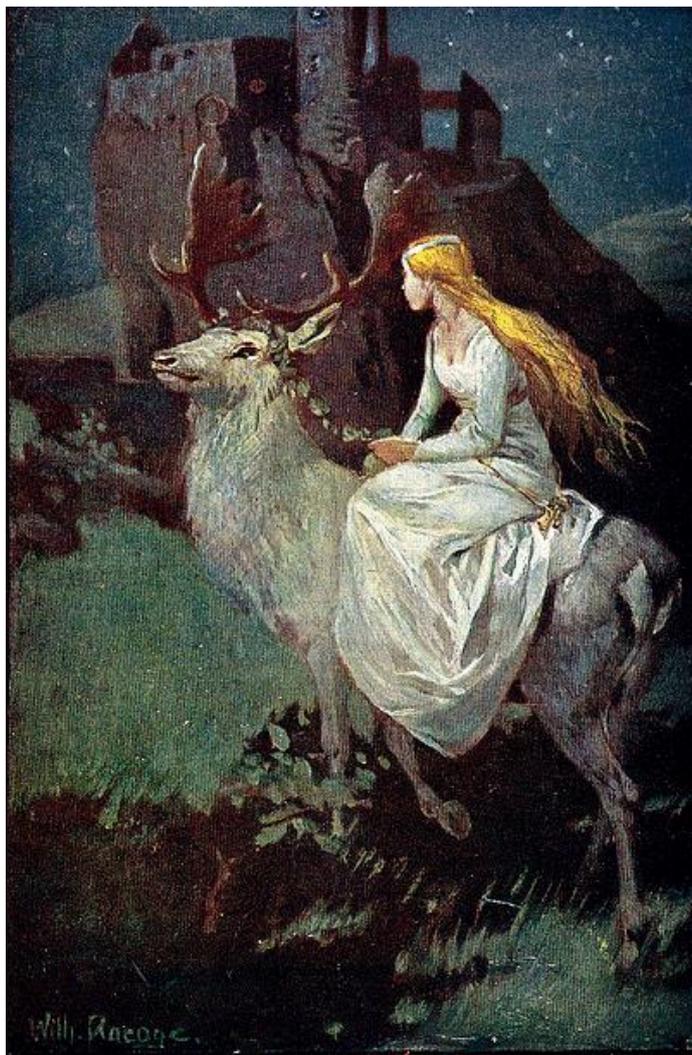
<http://www.invaluable.com/artist/roegge-wilhelm-1870-4pkdpqumq>

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://www.pierangelo-boog.com/2013/03/wilhelm-roegge.html&gws_rd=cr&ei=jdFVur-G4HiU8zLgNAP

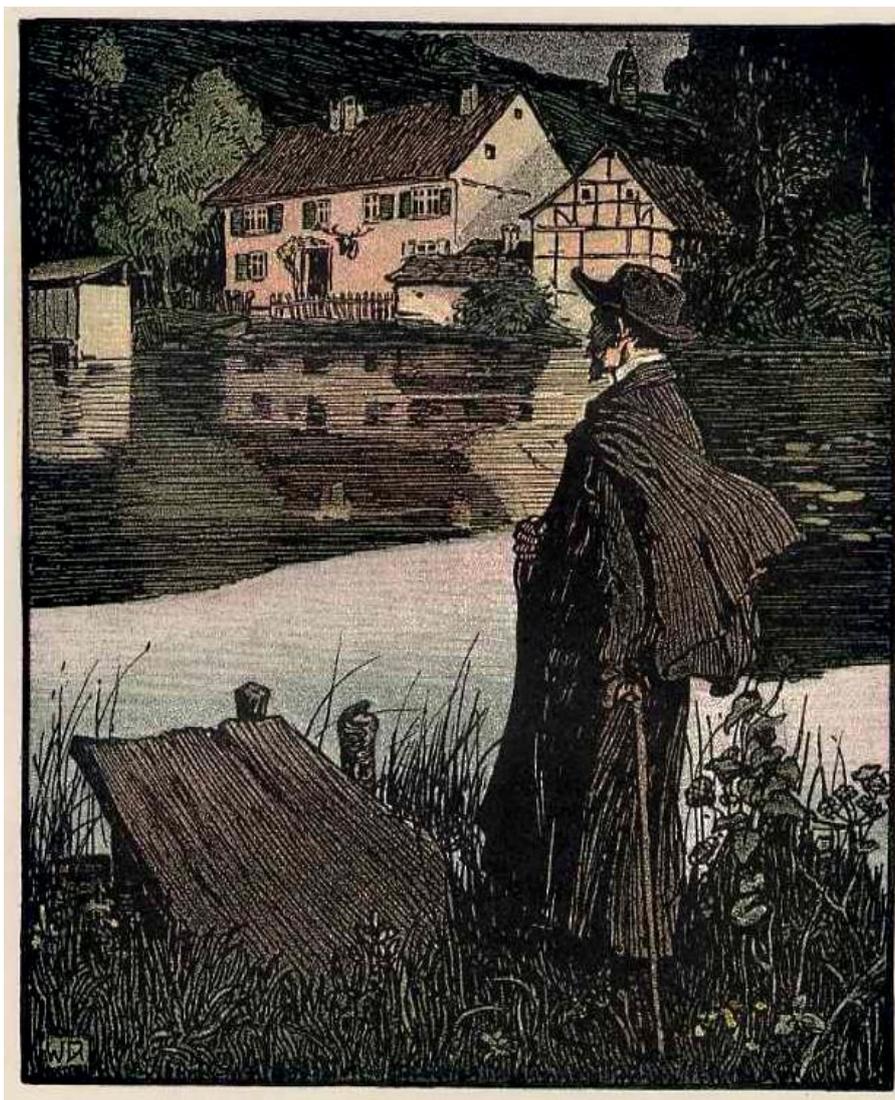
<http://www.pierangelo-boog.com/2013/07/wilhelm-roegge-bechsteins-marchen-teil4.html>

W. Rogge II: Dôležitá správa (19.-20.st.)

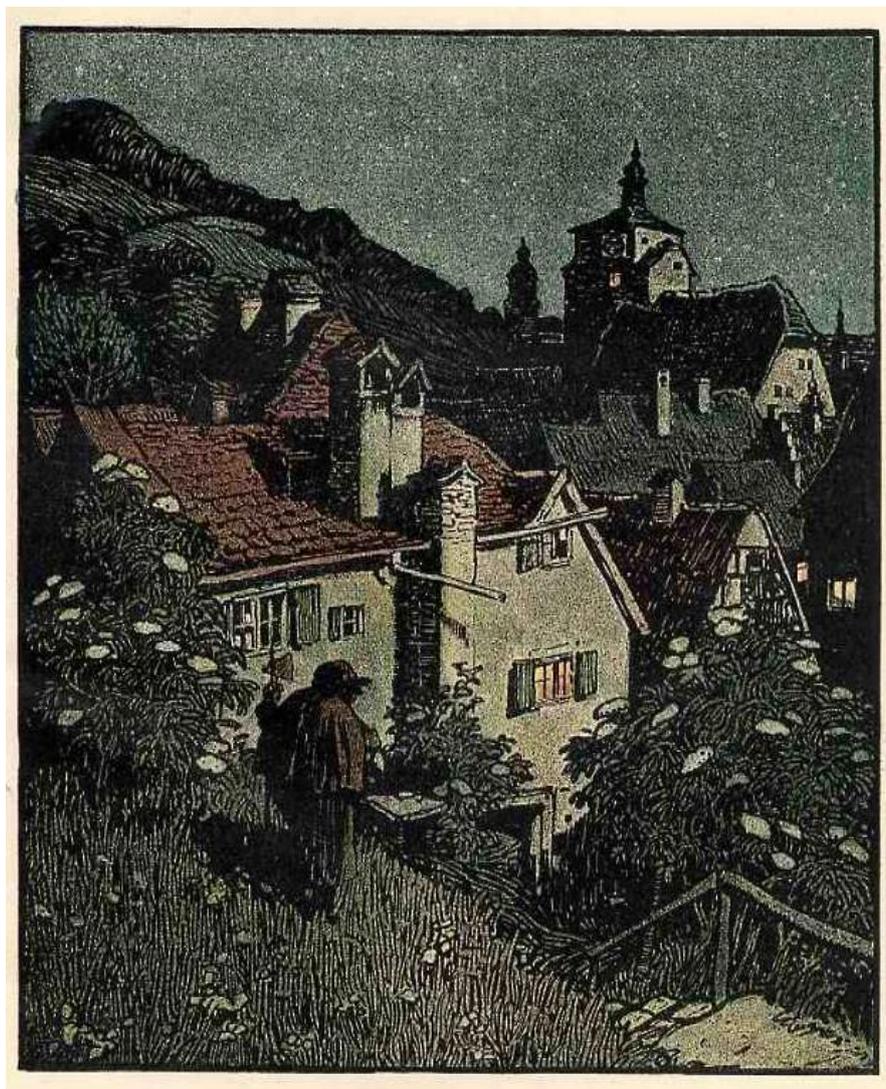
W. Rogge II: Švajčiarska sága (ilustrácia)

W. Rogge II: Ilustrácia (litografia)

W. Rogge II: Ilustrácia (litografia)

W. Rogge II: Ilustrácia (veduta, litografia)

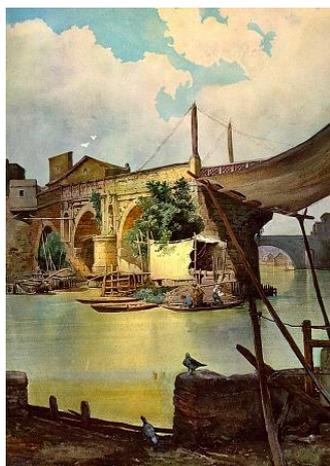
roemer - rōmer

Roero, Roerich - Rerich

Roesler Franz Ettore - (†1907); taliansky maliar a fotograf nemeckého pôvodu; venoval sa technike akvarelu; jeho najznámejším dielom je séria 120 akvarelov s názvom „Romovia sparit“ (Rím zmizol), kde s veľkým naturalizmom zobrazil tie časti mesta, ktoré mali byť zničené za účelom modernizácie Ríma; porovnaj prácu anglického maliara *T. H. Shepherd*a maľujúceho staré londýnske budovy určené na demoláciu

http://en.wikipedia.org/wiki/Ettore_Roesler_Franz

<http://it.wikipedia.org/wiki/Tevere>

E. Roesler Franz: Most Rotto v Ríme

E. Roesler Franz: Prístav Ripetta a Monte Brianzo

E. Roesler Franz: Tiber v Monte Brianza

E. Roesler Franz: Tiber a most Sisto

E. Roesler Franz: Tiber a kostol sv. Chrisogona
E. Roesler Franz: Prístav Ripa Grande

E. Roesler Franz: Pohľad zo záhrad Farnesina

E. Roesler Franz: Tiber a most Cestius

E. Roesler Franz: Záplava Tiberu

Roger a Angelika - dvojica z básne „Orlando Innamorato“ od talianskeho renesančného básnika Matteo Maria Boiarda; romantická báseň o rytierovi *Rolandovi*; k materiálu prevažne z *karolínskej* doby a *Artušovských* cyklov Boiardo pridal nadstavbu vlastnej tvorby; dej sa neodohráva okolo jedinej kľúčovej akcie a tvorí ho bludisko chytré vymyslených epizód: hľadanie krásnej princeznej Angeliky láskou Orlandom, zaľúbení rytieri, obrana mesta Abraço otcom Angelikiným otcom, kráľom Cathay, pred *Tatármi* a nakoniec obliehanie Paríža *Maurami* a ich boj s vojskami *Karola Veľkého*; Boiardo začal písať báseň, keď mu bolo asi 38 rokov, ale prerušil ju v čase osmanskobenátskej vojny (1463-1479); chcel sa k nej vrátiť, ale napokon báseň ostala nedokončená; Boiardov Orlando bol prvýkrát vyšíel v roku 1482 a po 16 vydaniach nebol publikovaný; objavil ho a prepracoval taliansky básnik Francesco Berni (†1535); od tohto dáta až do 1830 bolo Boiardovo meno takmer zabudnuté

[http://en.wikipedia.org/wiki/Angelica_\(character\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Angelica_(character))

http://en.wikipedia.org/wiki/Orlando_innamorato

C. Cort: Roger oslobodzuje Angeliku (rytina, 16.st.)

G. A. Sirani: Roger a Angelika (17.st.)

Ch.-A. Coypel: Roland a svadba Angeliky (18.st.)

O. Redon: Roger a Angelika (pastel, 1910)

A. Böcklin: Roger zachrňuje Angeliku (1873)

Roger Bartelémy - Fulcran Roger Barthélémy Joseph

Roger z Helmarshausenu - pozri oltár Rogera z Helmarshausenu

Roghman Roelant - (†1692); tiež Roulant; maliar, kresliar a rytec bol *holandského zlatého veku*; narodil sa v *Amsterdame*, ako syn rytca Henrick Lambertsz Roghman a Maria Jacobs Savery; jeho matka bola dcérou Saveryho rodiny a Roghman stal žiakom svojho menovca a prastrýka, Roelanta Saveryho; podľa Houbrakena mal len jedno oko, preto maľoval drsným spôsobom; špecializoval sa na krajiny a v neskoršom veku si obľúbil historickú maľbu; vyrobil niekoľko rytín starých zrúcanín hradov a zaniknutých rodinných majetkov na základe kresieb, ktoré urobil pri cestách vo svojej mladosti; bol stúpencom *Rembrandt* a *Herculesa Seghersa*; Houbraken vyhlasoval, že v mladosti bol priateľom Rembrandta a Gerbranta van den *Eekhouta*; Roghman pracoval na jednej grafickej sérii so sestrou Geertruydt v (asi 1645-1648), pod názvom *Plaisante Landschappen* (Príjemné krajiny), ktorú vydala tlačiareň *Claes Jansz Visschera*; jeho ďalšia sestra Magdaléna bola tiež rytec; ich séria krajín obsahovala viac ako 200 výtlačkov, ktoré ukazujú väčšinou hrady a pozemky

v holandskej provincii Severné Holandsko a Utrecht a boli veľmi populárne; Roghman sa nikdy neoženil a zomrel v starom pánskom chudobinci v Amsterdame; okrem svojich sestier, bol učiteľom Jána Griffiera a Pieter Wouwermana; pozri *holandskí maliari zlatého veku*, *holandskí rytc*i, *amsterdamskí umelci*, *amsterdamská škola*

https://www.google.sk/search?q=Roghman+Roelant&espv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&imgil=nKQ5YrKx_dbroM%253A%253BKx2ix9SH6QG1XM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FRoelant_Roghman&source=iu&pf=m&fir=nKQ5YrKx_dbroM%253A%252CKx2ix9SH6QG1XM%252C_&usg=_RVlwHsePFB83_mpOVgA4qhYDwfY%3D&ved=0CCgQyjc&ei=vQv6VNKWBuflwOUgIHIBw#imgrc=nKQ5YrKx_dbroM%253A%253BKx2ix9SH6QG1XM%253Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252Fd%252Fdc%252FRoelant_Roghman_-_Valley_with_Travellers_-_WGA19658.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fen.wikipedia.org%252Fwiki%252FRoelant_Roghman%253B800%253B549

R. Roghman: Krajina. Kristova cesta do Emauz (17.st.)

R. Roghman: Údolie s cestujúcimi (1660)

*roh alpský - vyrába sa z vysokohorského *smreku*, jeho domovom sú švajčiarske Alpy; nakoľko žije na strmých svahoch, kmeň je v dolnej časti zakrivený, čo sa odráža v tvare *hudobného nástroja* (pozri *dychové nástroje*); kmeň najprv rozštiepený na dve polovice a pomocou špeciálnych *dlát* v nich vyhlbená dutina; pomocou pilníka a brúsneho papiera vnútro stromu vyhladené; potom polovice stromu zlepené a zviazané pásmi *brezovej kôry*; remeselník tiež pripevní drevenú nohu, ktorá roh podopiera, keď sa na ňom hrá; po pripevnení vhodného náustka a ozdobení zvonovitej časti maľbami alebo ručnými rezbami, sa celý nástroj natrpie lakom, aby bol odolný voči vplyvom počasia; nástrojom pastieri kráv dávali rodinám signál, že sú v poriadku, ale hlavne sa používal pri zhánaní *kráv* na dojenie; švajčiarski chovatelia kráv veria, že zamatový hlas nástroja počas dojenia kravy upokojuje; v minulosti sa alpský roh používal aj na zvolávanie mužov do vojny, alebo si ním pastieri v zime, keď boli kravy ustajnené v dolinách, vylepšovali rodinný rozpočet; alpský roh nemá dierky, klapky ani klávesy a náročnosť spočíva v presnom fúkaní do trubice, aby vydala požadovaný tón; na nástroji je možné zahráť iba dvanásť tónov, preto na ňom nie je možné zahráť všetko; existujú však skladby napísané priamo pre alpský roh; slávni skladatelia zakomponovali zvuk alpského rohu do svojich orchestrálnych skladieb; napríklad Leopold Mozart, otec Wolfganga Amadea Mozarta, napísal Pastorálnu symfóniu pre orchester a „*corno pastoritio*“, čo je istý druh alpského rohu; Brahms napodobňoval zvuk švajčiarskeho alpského rohu kombináciou *fláut* a iných dychových nástrojov a Beethoven v symfónii Pastorálna imitoval tento nástroj s cieľom navodiť atmosféru vidieckeho života; alpský roh sa po prvýkrát menovite spomína vo švajčiarskych písomnostiach z roku 145257, v účtovnej knihe patriacej Kláštoru svätého Urbana; ešte aj dnes, takmer po 500 rokoch, je možné počuť zvuk alpského rohu vo Švajčiarskych Alpách; alpský roh je možné počuť do 10km vzdialenosti naprieč vysoko položenými alpskými údoliami

*roh baraní - baraní roh

*roh hojnosti - 1.v *gréckej mytológii* rohkozy *Amaltheie*, *Diovej* pestúnky, z ktorého tryskalo mlieko a *ambrózia*; *atribút* božstiev ochraňujúcich úrodu (*Demétér*); iným rohom hojnosti sa viaže k príbehu o Heraklovi; ten odlomil roh riečnemu bohovi *Acheloovi*, keď s ním zápasil o priazeň *Deianeiry*, a *Nereídy* ho naplnili morskými plodmi; tento roh sa stal atribútom riečnych *ným*f a riečnych bohov; ako symbol bohatstva a hojnosti zobrazovaný plný kvetov a *ovocia*; v stredoveku samotný motív alebo atribút *Fortuny*, symbol *osudu* a vratkosti šťastia; tiež symbol *mieru*; *atribút Eset*; pozri *Isis/Izida*, *Sopdet*, *Plútos*, *Eirené*, *Vertumnus/Vortumnus*, *Matka zem*

2.v kresťanstve v súvislosti so scénou *zmŕtvychvstania*; pozri *Posledný súd* (Heinz-Mohr)

Heinz-Mohr: anjel otvára oblohu; zem je zastúpená divými zvieratami, more zosobnené ženou s rohom hojnosti, ktorú obklopujú morské obludy, ktoré zo svojho vnútra vydávajú mŕtvych; zobrazenie, ktorým sa odlišuje motív zmŕtvychvstania východného cirkevného okruhu od západného;

Amor a Psyche s medailónom zosnulého, rohom hojnosti a orlom (fragment rímskeho sarkofágu, zač. 4.st.)

Matka Zem Tellus (detail mramorového sarkofágu, 3.st.)

J. P. Saenredam podľa A. Bloemaerta: Bez Ceres a Bakcha Venuša by zmrzla (rytina, 1595)

G. A. Maglioli: Nahý chlapec držiaci roh hojnosti a opierajúci sa o obrátenú urnu, pes, Romulus a Remus (rytina, 1580-1610)

P. Galle: Rybári v rieke (rytina, 16.-17.st.)

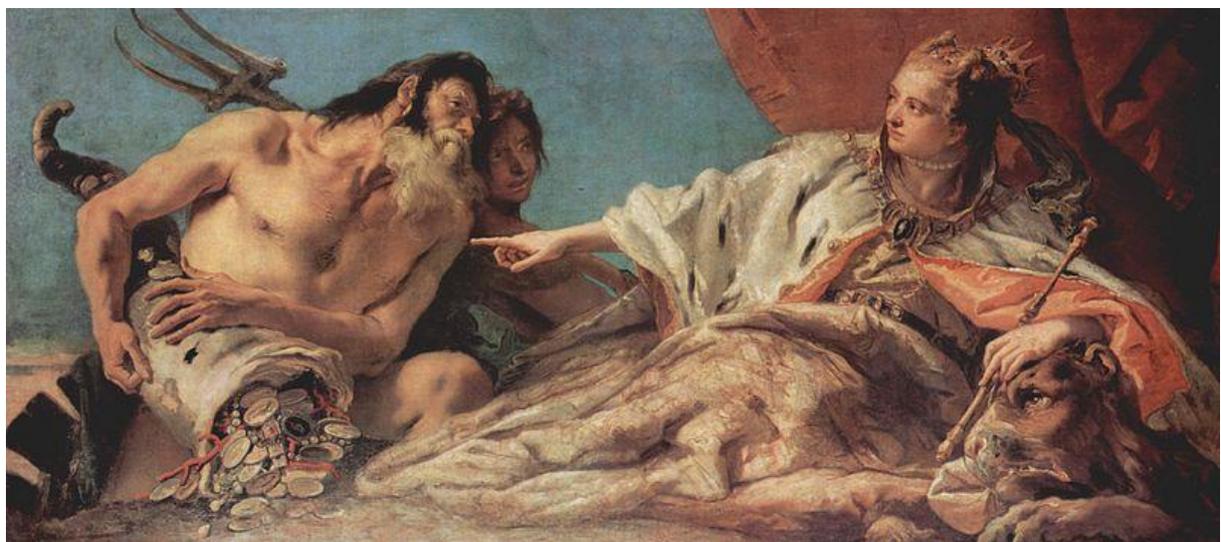
C. De Vos: Alegória zeme (17)

P. P. Rubens: Tri nymfy s rohom hojnosti (1625-1628)

T. van Thulden: Návrat mieru (17.st.)

G. B. Tiepolo: Neptún obdarováva Benátky (18.st.)

Personifikovaný Tiber s rohom hojnosti (rímska socha)

Rohy hojnosti a girlandy (fasáda domu v Toruni, Polsko)

*roh jednorozca - považovaný za ochranu pred *jedom*; pozri *choroba, jednorozec* (www)

Biedermann v súvislosti s heslom *jednorozec*: roh jednorozca má často *falický* význam a prášok z neho sa cení ako prostriedok na posilnenie *potencie*; kresťanská *ikonografia* neskôr umiestňovala roh na čelo zvierat'a, kde je sídlo rozumu, čím sa zduchovňoval pôvodný sexuálny význam (pozri *erotika/sex*); často sa spomína údajná schopnosť rohu jednorozca zlikvidovať jed alebo v podobe prášku urýchliť hojenie rán; Európa verila v existenciu jednorozca až do 17.st., preto na šľachtických dvoroch rohom jednorozca overovali neškodnosť potravy; v skutočnosti išlo o dlhý vyčnievajúci predný zub samca narvala morského, morského cicavca z čeľade kytovcov, žijúceho v severnom Atlantiku pri Islande a Grónsku, ktoré sa často vystavovali v renesančných *kabinetoch kuriozít*, alebo v lekárňach

Becker v súvislosti s heslom *jednorozec*: prášok z rohu mal liečiť zranenie, liečivá sila sa pripisovala aj jeho *srdcu* priamy a hrotitý, často špirálovito vinutý roh je okrem toho symbolom čistej sily, ktorou je porazený *Ahriman*, v *zoroastrizme* zosobnenie princípu *zla*

Lurker v súvislosti s heslom *jednorozec*: zo stredu čela čnejúci dva lakte dlhý čierny roh, pod ktorým je vraj osadený *rubín*, ktorý hojí všetky rany, ak sú ním potrené

Wensleydalová: roh jednorozca sa skladá z nie celkom známeho materiálu, je pevnejší ako ktorákoľvek iná organická látka a je to nesmierne účinný protijed; v stredoveku sa hovorilo, že vie očistiť celé rieky alebo jazerá len tým, že ponorí do vody svoj roh; rohy si ako protijed cenili ešte v 18.st.; roku 1641 si inventár londýnskeho Toweru cenil roh jednorozca na 40tis.libier, čo by dnes predstavovalo milión libier; ľudia, ktorí si roh kúpili ako protijed, mali veľký problém s overením jeho pravosti; anglický kráľ Jakub I. (†1625) skúšal údajný roh jednorozca tak, že ho pomlel a zmiešal s jedom; potom prinútil sluhu, aby túto zmes ochutnal; jeho smrť bola dôkazom, že roh bol falošný; existovali však menej kruté a nebezpečné spôsoby, ako zistiť pravosť rohu; jedným z mála spôsobov bolo, keď sa okolo neho omotal *hodváb*, horúce uhlie ho nespálilo; mocný symbolizmus jednorozca ako zvierat'a symbolizujúceho život Krista, zmenil rohy jednorozca na posvätné *relikvie*; v katedrále St.-Denis v Paríži, vo Westminsterском opátstve v Londýne a v Chráme sv. Marka v Benátkach majú cenné rohy jednorozca, zatiaľ čo králi a šľachtici vsádzali svoje vzácne *trofeje* do *striebra*, aby sa z nich stali prepracované ozdoby stola pri slávnostných hostinách

* **roh (hudobný nástroj)** - *dychový nástroj; pozri hudobné nástroje, lesný roh, olifant*

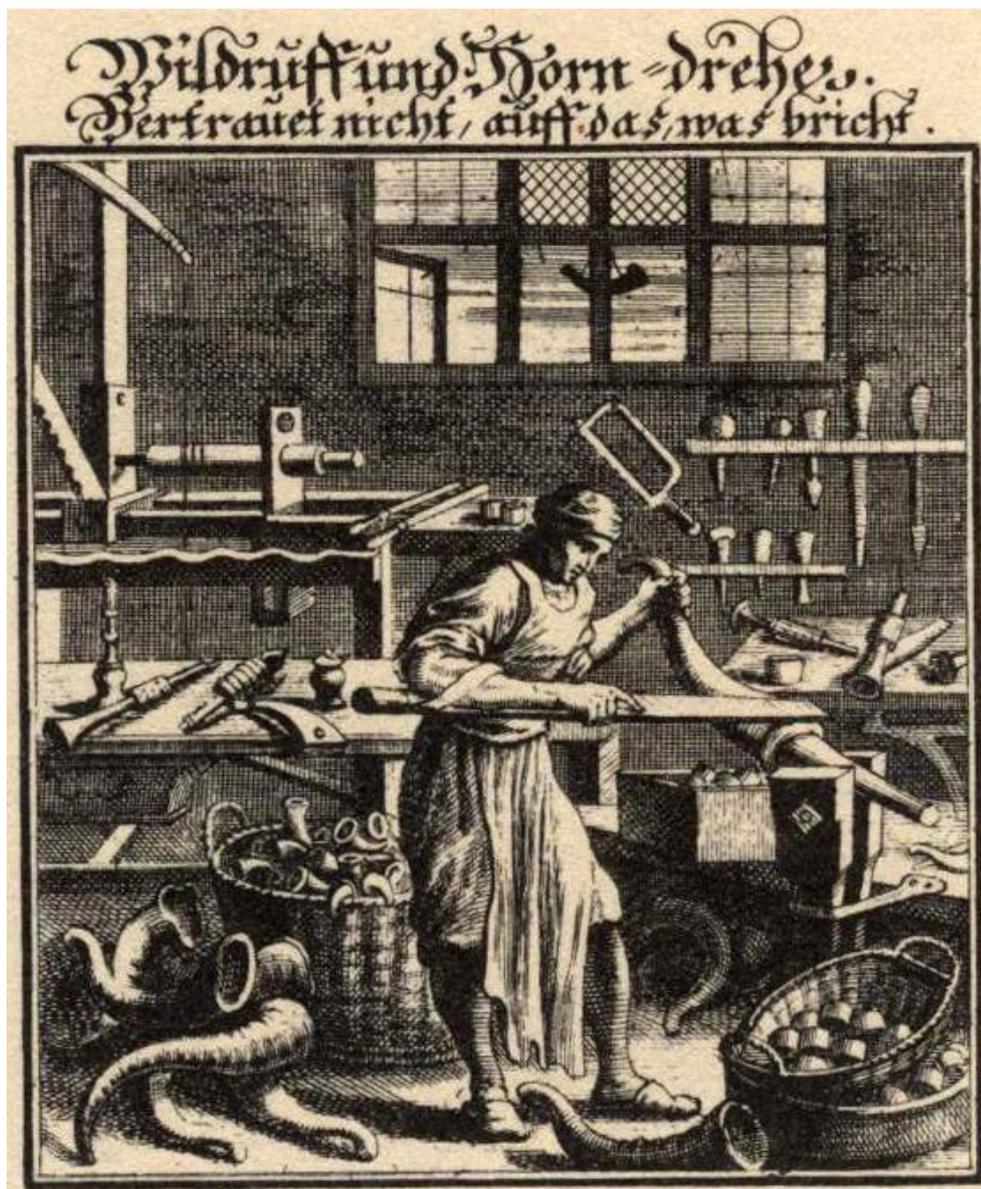

A. van Ostade: Pekár trúbi na svoj roh (lept, rytina, 1664)

***roh lesný - lesný roh**

***roh (zvierat'a)** - *pozri falos, jednorozec, Hypnos; rohy, parošie, apokalyptický baránok, roh hojnosti, roh jednorozca*

<http://austria-forum.org/af/Heimatlexikon/Hornkammacher>

Ch. Weigel st.: Výrobca predmetov zo zvieracích rohov (medirytina, 1698)

Rohačka (vrch) - pozri *Slovensko*

<http://mikulas.dnes24.sk/vzacny-archeologicky-nalez-medzi-plostinom-a-ilanovom-vedci-skumaju-praveke-osidlenia-191749>

P. J. Kern: Ploštín pod Rohačkou (1935)

Rohan - pozri *Majster de Rohan*

rohani - Lexikón náboženských hnutí a sekt: sekta *ademitov* založená roku 1418 vo východných Čechách francúzskym kazateľom Rohanom; rohan hlásal spoločné vlastníctvo majetku aj žien, on aj jeho stúpenci boli upálení; pozri *kresťanské rády*, *kacírstvo*, *heréza*

rohanská veža - *veža rohanská*

rohatý had - podľa stredovekých *bestiárov* pomenovaný podľa toho, že má na hlave rohy ako jahňa; na rohoch sú štyri páry výrastkov, ktoré slúžia ako jedlá návnada; had potom zabíja zvieratá, ktoré oklamal; had skrýva celé svoje telo v piesku, takže nie sú žiadne známky jeho prítomnosti, s výnimkou rohov, ktorými láka a loví vtákov a iné zvieratá; rohatý had je veľmi ohybný a zdá sa, že nemá chrbticu; pozri *monštrá*

Rohatý had (iluminácia zo stredovekého bestiára)

Rohbock Ludwig - (†1883); nemecký krajinár a architektonický kresliar a rytec ocele; o jeho živote takmer nič je známe; jeho maľby nemeckých miest a krajín slúžili ako model pre rozsiahle a oceľorytiny, ktoré čiastočne vyryl Johann Poppel; pozri *ocel'orytina*

http://de.wikipedia.org/wiki/Ludwig_Rohbock

Ludwig Rohbock, Johan Poppel: Rybné námestie v Bratislave (ocel'orytina, 19.st.)

rohová hradba - v barokovej *fortifikačnej* sústave hradba na ostrohu, zložená z dvoch polobastiónov spojených *kurtinou*; *hornwerk*, *kornišom*, *rohy*, *bastión*

rohový kameň - *kameň rohový*

rohy - 1. *hornwerk*, *kornišom*, súčasť barokového predsunutého opevnenia v príznačnom tvare; pozri *ravelin*

2. vo výtvarnej symbolike a mytológii pozri *sv. Osvald*, *anjel padlý*, *Mojžiš*; *Baal*, *Hathora*, *Anat*, *Anta*; *Veles/Volos*, *čert*

Roch - *kresťanský svätec* (†1327); pochádzal z Francúzska a precestoval veľkú časť Európy; narodil sa v zámožnej rodine, ale vzdal s majetku, vypravil sa na púť do Ríma a cestou sa staral o nakazených *morom*; keď sám na mor ochorel a opustený trpel v lese, pripojil sa k nemu *pes* z neďalekého hradu, spriatelil sa s ním, nosil mu jedlo a lízal mu rany (pozri *slina*); keď sa Roch uzdravil, vypravil sa so psom domov, ale tam boli všetci mŕtvi; jeho samotného choroba tak zohydila, že ho ľudia považovali za nakazeného morom a radšej ho uväznili; zvyšok života žil so svojím psom a trávil ho starostlivosťou o ostatných väzňov; spolu s *Kosmou*, *Damiánom* a *Šebestiánom* patrónom chorých na mor; Roch ako *pútnik* má za atribút *mušľu*; ďalší atribút: *pes* (podľa legendy nosil Rochovi chlieb); pozri *štrnásť pomocníkov v núdzi*, *pútnictvo*, *drevorez*, *atribúty*, *symboly a alegórie*, *patrón*, *kresťanskí svätci*

<http://catholica.cz/?id=4196>

<http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/->

[/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&se](http://staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&se)
[archFor=data&page=7](http://staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&se)

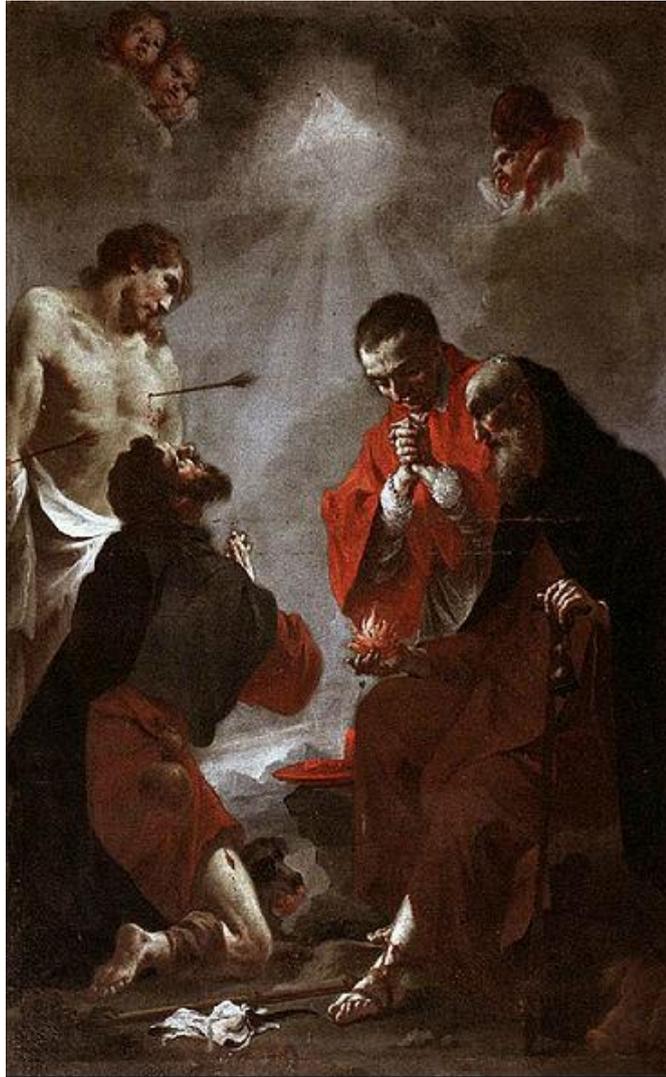
M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Sv. Roch (Norimberská kronika, 1493)

Neznámy autor: Sv. Rochus (drevoryt, 1501-1541)

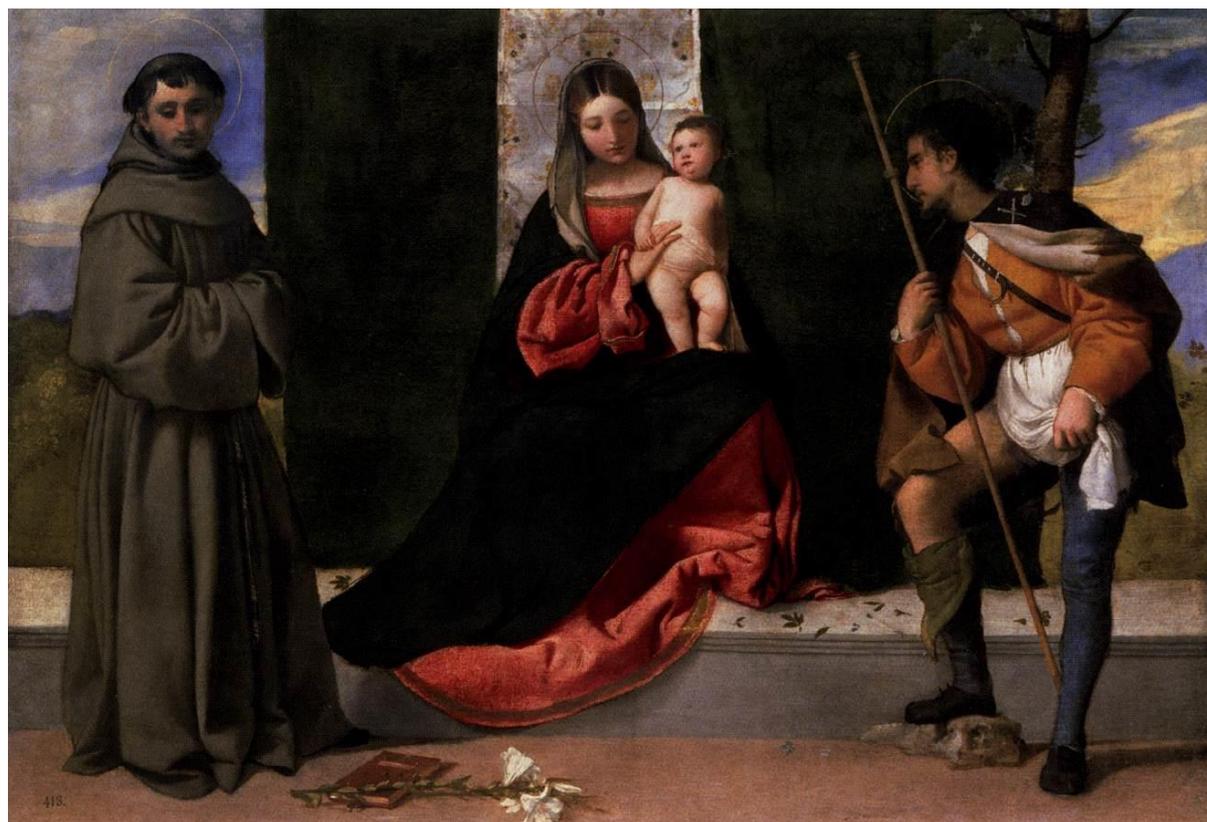
J. Duvet: sv. Šebastián, sv. Anton a sv. Roch (rytina, 16.st.)

F. Capella: Štyria svätci (sv. Roch /prvý vľavo/, Šebastián, Karol Boromejský, Anton Veľký; 1760)
Autor neuvedený: Sv. Roch v odeve pútnika

J. Miel: Sv. Roch (1599)

Tizian: Madona a Dieťa so sv. Antonom Paduánskym a sv. Rochom

J. Tintoreto: Sv. Roch v sláve

J. Tintoreto: Sv. Roch v nemocnici (1549)

J. Tintoretto: Sv. Rocha vo väzení navštívi anjel (1567)

A. Carracci: Dobročinnosť sv. Rocha (17.st.)

F. Brizio podľa A. Carraci: Charita sv. Rocha (lept, 17.st.)

A. Carracci: Sv. Roch anjel (16.st.)

G. B. Tiepolo: Apoteóza sv. Rocha (18.st.)

Rochester bestiar - pergamenový rukopis z r. 1230-1240; bohato iluminovaný rukopis kópie stredovekého *bestiára*; opisuje vzhľad a zvyky veľkého počtu známych a exotických zvierat, skutočných aj legendárnych; vlastností zvierat sú často alegorizované s pridaním kresťanskej morálky

http://en.wikipedia.org/wiki/Rochester_Bestiary

Lov na jednorožca (Rochester bestiár, 13.st.)

Rojas Cristobal - (†1890); venezuelský umelec; spolu s Arturom Michelena, Martínom Tovar y Tovar a Antonio Herrera Toro jeden z najvýznamnejších maliarov devätnásteho storočia Venezuely; pozri *Nový život*; *venezuelskí maliari*

http://es.wikipedia.org/wiki/Cristóbal_Rojas

C. Rojas: Dante a Beatrix na brehu Léthe (1890)

rocheta - *superpelliceum*

rok - pozri *kalendár, čas, mesiac, rok, deň; storočie*

Lurker v súvislosti s heslom *Nortia*: etruská bohyňa *osudu*; jej *atribútom* je *klinec*, lebo v jej chráme sa zvyčajne zatĺkal „*klinec roka*“, buď aby sa potvrdil odchod roku uplynulého, alebo želania dobra pre rok budúci

rok cirkevný - Beliana: v kresťanskom živote časový úsek jedného roka, ktorý sa nekryje s občianskym kalendárom; v cirkevnom roku prebieha liturgický život cirkvi a kresťanskej obce; cirkevný rok je súčasne symbolickým vyjadrením hlavných udalostí zo života a pôsobenia Ježiša Krista; za najdôležitejší deň sa pokladá *nedeľa* (deň Pána), počas ktorej sa každý týždeň opakuje mystérium obety a zmŕtvychvstania Ježiša Krista; opakované slávenie nedele je základom a jadrom celého liturgického roka; cirkevný rok nebol v priebehu dejín stabilný; v stredoveku začínal na *Veľkú noc* alebo na *Vianoce*; vo východnej cirkvi (pravoslávie) začínal cirkevný rok prípravou na Veľkú noc; pojem cirkevného roka sa objavil až v období reformácie; v súčasnosti sa cirkevný rok katolíckych aj evanjelických cirkví začína 1.adventnou nedeľou (4. týždeň pred Vianocami; advent je prípravou na Vianoce; stredom cirkevného roka je veľká noc, pamiatka umučenia a vzkriesenia Ježiša Krista; ďalším významným medzníkom sú *Turíce* (Zoslanie Ducha svätého na apoštolov); v katolíckej cirkvi pribúda ešte sviatok Všetkých svätých (1.11.); tieto štyri základné kresťanské sviatky sa nazývajú *quattor natali*; cirkevný rok sa končí nedeľou Krista Kráľa (posledná nedeľa pred adventom); v protestantských cirkvách sa dodržiava základný rozvrh cirkevného roka, ale neslávia sa mariánske a iné sviatky (po Turicach nasleduje tzv. bezslávnostná polovica roka); pozri sviatok Najsvätejšieho srdca Ježišovho, ikona sviatočná; pozri *advent*

rok nula - Krämer-Trenkler: náš *letopočet* nepozná rok nula; dozadu rátame roky pred *Kristom*, roky po jeho narodení označujeme ako rok po Kristu (pozri *Anno Domini, AD*); takže žiaden nultý rok Pána nejestvuje; inými slovami, počítanie rokov okolo začiatku nášho letopočtu vykazuje skok z -1 na +1; pozri *betlehemska hviezda, Vianoce, vraždenie neviniatok; nula, symboly číselné: 0*

rok posvätný - *posvätný rok*

rok prestupný - v súvislosti s heslom *kalendár babylonský*: rok delený na 12 *mesiacov*, každých 8 (resp.19 rokov) spresňovaný o ďalší mesiac

-v súvislosti s heslom *kalendár židovský*: prevzatý *babylonský kalendár*, definitívne upravený v 5.st.; užívaný dodnes; rok delený na 12 mesiacov, za 7 rokov dopĺňovaný o ďalší mesiac

-v súvislosti s heslom *kalendár juliánsky*: Gaiom Iuliom *Caesarom* reformovaný starý *rímsky kalendár* z 46 pr.Kr.; rok mal 365 dní a každý štvrtý rok bol prestupný

-v súvislosti s heslom *kalendár gregoriánsky*: upravený *juliánsky kalendár*, aby sa vypustila odchýlka 10 dní, ktorá vznikla nepresným výpočtom dĺžky roka; zavedené prestupné roky každý 4.rok

- v súvislosti s heslom *francúzsky kalendár*: rok rozdelený na 12 mesiacov, každý *mesiac* po 30 dní, podľa *georgiánskeho kalendára* sa teda končil 16.9.; nasledovalo ešte 5 dní, v priestupných rokoch 6, ktoré sa spolu nazývali *dni sansculotov*

-v súvislosti s heslom *kalendár arabský/islamský*: rok sa delí na 354 a prestupný rok na 355 dní; úprava prevedená v 11.st. perzským básnikom a astronómom O.Chajjámom presným prepočtom *solárneho roku*

rok solárny -

rokaj/rocaille - franc. rocaille – „mušľa“

-*asymetrický* dekoratívny motív, najčastejšie esovitý; francúzsky rokokový *ornament* (pozri *ornament mušľový*) v tvare voľne štylizovanej *mušle*; od subtilných abstraktných foriem rozvíjaný až k masívnym hrebienkom, *plamienkovým/flamboantným*, *lúčovitým/rayonnantým* aj *vegetabilným* formám; v Čechách po 1745; pozri *style rocaille/Louis Quinze; ornament*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Rokaj>

Porcelánové kroupničky s motívom rokaja (Nymphenburg, 1760)
F. A. Bustrelli: Skupinka šľachticov (porcelánka Nymphenburg)

rok svätý - svätý rok

rokoko - z franc. *rocaille*; európsky sloh, posledná fáza *baroka*, približne od 1720-1780; vyvinutý vo Francúzsku (predznamenaný štýlom *régence*), vyvrcholil počas vlády Ľudovíta XV. (pozri *Louis Quinze/style rocaille/baroque flamboyant*), doznievanie v *slohu copovom*, *Luis Seize* (približne 1760-90); rokoko zasahuje do všetkých zložiek dvorskej kultúry a súčasne sa stáva umením meštianskym; rad jeho prvkov prevzal *klasicizmus* a sčasti *romantizmus* a v Nemecku a Rakúsku *biedermeier*; rokoko si ponecháva barokovú nepravidelnosť a dynamické členenie priestoru, zvlnené línie, ale

stráca mohutnosť a pátos, ktoré sa premieňajú na eleganciu, gracióznosť, *kurtoáziu* a istú vyumelkovanosť vo forme aj témach; extatická zmyselnosť baroka sa mení na epikurejstvo a kult erotiky; typické drobné a pôvabné tvary, zvlnené línie, asymetrické mušľovité a úponkovité ornamenty, zlátená *štuka*; štýlové prvky vo výzdobe interiéru (P.Lepautre), v *užitom umení* (návrhári G.M.Oppenort, J.A.Meissonier, N.Pineau)

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Rokoko>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Rococo#Painting>

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:BasilikaOttobeurenHauptschiff02.JPG>

1) architektúra: barokový pôdorys, avšak so zaoblenými rohmi, plytké riadkovanie stien a drobnejšie meradlo; interiér: presvetlené priestory v pastelových tónoch ružovej a modrej, s využitím *giránd*, fantastická ornamentika s exotickými, čínskymi motívami (pozri *chinoseria*), hodvábne *tapety*, brúsené *lustre* a početné zrkadlá navodzujúce slávnostný charakter (architekti: Meissonier, Boffrand, R.de Cotte, J.-A.Gabriel); vplyv na barokovú nemeckú tvorbu prostredníctvom francúzskych architektov (pozri *fridrichovské rokoko*)

2) sochárstvo: dekoratívne prvky, pôsobivá hra svetla a tieňa, elegantné postoje figúr, individualizmus a intimita námetov, miniatúrne námety plastík z maľovaného vosku; (Bouchardon, Pigalle, Falconet, Houdon); sochárska tvorba v Nemecku bratia Asamovci, Zimmermannovci)

3) maliarstvo: individualizmus a intimita *portrétu*, *miniatury*; obľúbenou technikou *pastel*, ktorý zodpovedá intímnej tematike záhradných a *galantných* scén, divadelným výjavom (A. Watteau), žiarivým farebným dekoráciám s mytologickými námetmi (Boucher); portréty a krajiny (Fragonard); v Taliansku *capriccia* a *vedute* (Guardi); pozri *luminizmus*, *rudka*, *blondel*

4) umelecké remeslá: typický prejav rokokovej tvarovej uvoľnenosti; drobná *porcelánová* plastika (Bustelli, v Nemecku Kändler, Eberleine - *meissenský porcelán*), kováčstvo, *šperk*

5) nábytkárstvo (pozri *nábytok*): obľúba svetlého *dreva*, *inkrustácia* porcelánom, elegancia tvarov

pozri: *rokaj*, *rolwerk*, *vedute esante*, *vedute ideate*, *boiserie*, *porcelán meissenský Capo di Monte*, *blanc de Cine*; *duchesse*; *pendeloques*, *briolets*, *girandoles*; *budoár*; *galantné príbehy*; *druhé rokoko*; *optické doplnenie*; *fresco-secco*; *berlínsky porcelán*; J. F. Troy

J.-M. Nattier: Madame de Pompadour ako Diana (1746)

J. F. Troy: Spoločnosť v parku (1731)

rokoko druhé - druhé rokoko

rokoko fridrichovské - fridrichovské rokoko

rokoko georgiánske - georgiánske rokoko

rokoko gustaviánske - gustaviánske rokoko

rokokoklasicizmus - termín užívaný pre neskoré *rokoko* z doby približne 1760-90, nahrádzaný v Nemecku označením *sloh copový/Zopfstil*; vo Francúzsku *luiséz* alebo aj termín - neskorý *barokový klasicizmus*

rokoková architektúra -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Rococo_architecture

rokokoví maliari - pozri *L. M. van Loo, J.-B.-M. Pierre, A. de Clermont, Ch. J. Flipart, L.-J.-F. Lagrenée, A. Magnasco*

http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Malerei_des_Rokoko

A (*www angl.*)

Jacopo Amigoni

Paolo Anesi

Giorgio Anselmi

B

Giuseppe Baldrighi

Antonio Balestra

Giuseppe Bazzano

Antonio Beccadelli (maliar)

Bellino Bellini

Antonio Bellucci

Giuseppe Bonito

François Boucher

C

Pietro Capelli

Carlo Carlone

Andrea Casali

Jean-Baptiste-Simeon Chardin

Giambettino Cignaroli

Giovanni Battista Cipriani

Andien de Clermont

Francescantonio Coratoli
Domenico Corvo
Placido Costanzi
D
Giuseppe Dallamano
Lorenzo De Caro
William Delacour
Balthasar Denner

F
Francesco Fernand
Giovanni Domenico Ferretti
Charles Joseph Flipart
Jean-Honoré Fragonard

G
Thomas Gainsborough
Gaetano Gandolfi
Pier Leone Ghezzi
Corrado Giaquinto

H
Adelaida Victoire Hall
Peter Adolf Hall
Anna Maria Helfeling

J
Étienne Jaurat

L
Louis-Jean-François Lagrenée
Angelica Le Gru Perotti
Antonio Liozzi
Zoznam diel François Boucher
Charles-Amédée-Philippe van Loo
Jean-Baptiste van Loo
Louis-Michel van Loo
Giovanni Battista Lorenzi (maliar)

M
Alessandro Magnasco
Giuseppe Marchesi
Francesco Monti (Bologna)
M pokračovanie.
Nicola Antonio Monti
Angelo Mozzillo

N
Charles-Joseph Natoire
Bartolomeo Nazari
Giuseppe Nogaro

P
Ulrika Pasch
Jean-Baptiste Pater
Nicola Peccheneda
Bartolomeo Pedon
Jean-Baptiste Pillement
Giambattista Pittoni
František Jakub Prokyš

R

Anna Rajecká
Sebastiano Ricci
Alexander Roslin
Antonio Rossi (maliar)

T

Giovanni Battista Tiepolo
Lorenzo Baldissera Tiepolo
Gaspard Travers
Jean François de Troy

W

Jean-Antoine Watteau
Gottlieb Welte

Z

Giampietro Zanotti
Francesco Zugno

A (*www španiel.*)

Jacopo Amigoni
Cosmas Damian Asam
Joseph Aved

B

Françoise Basseporte
Bernardo Bellotto
Giacomo Antonio Boni
François Boucher

C

José Camarón Boronat
José Camarón y Meliá
Canaletto
Marie Gabrielle Capet
Carlo Innocenzo Carlone
Antonio Carnicero
Rosalba Carriera
Jean Siméon Chardin
Charles-Antoine Coypel

D

François-Hubert Drouais
Joseph Duplessis

F

Gregorio de Ferrari
Francesco Foschi
Jean-Honoré Fragonard

G

Thomas Gainsborough
Gaetano Gandolfi
Anna Rosina de Gasc
Pier Leone Ghezzi
Corrado Giaquinto
Marie-Suzanne Giroust
Francisco de Goya
Jean-Baptiste Greuze

Francesco Guardi
Matthäus Günther
H
William Hogarth

K
Angelica Kauffmann

L
Maurice Quentin de La Tour
Adélaïde Labille-Guiard
Nicolas Lancret
Jean-Baptiste Le Prince
François Lemoyne
Dmitri Levitski
Jean-Étienne Liotard
Pietro Longhi

M
Alessandro Magnasco
Giuseppe Marchesi
Franz Anton Maulbertsch
Luis Egidio Meléndez
Anton Raphael Mengs
Philippe Mercier
Francesco de Mura

N
Jean-Marc Nattier

O
Jean-Baptiste Oudry

P
Luis Paret y Alcázar
Jean-Baptiste Pater
P (cont.)
Antoine Pesne
Giovanni Battista Piazzetta

R
Marie-Thérèse Reboul
Joshua Reynolds
Marco Ricci
Hubert Robert
George Romney (pintor)
Aleksandr Roslin

S
George Stubbs

T
Giovanni Battista Tiepolo
Lorenzo Tiepolo
Johann Heinrich Tischbein
Manuel Tramulles
Francesc Tramulles Roig
Paul Troger

V

Marie-Louise-Élisabeth Vigée-Lebrun
Antonio Viladomat

W

Antoine Watteau
Richard Wilson

Z

Johann Jakob Zeiller
Januarius Zick
Johannes Zick
Johann Baptist Zimmermann
Francesco Zuccarelli

A (*www nem.*)

Johann Ludwig Aberli
Balthasar Augustin Albrecht
Jacopo Amigoni
Bonaventura von Andelfingen
Johann Anwander
Johann Baptist Anwander
Giuseppe Appiani
Jacques-André-Joseph Camelot Aved

B

Johann Wolfgang Baumgartner
Benedikt Beckenkamp
Francesco Bernardini
Stephan Bildstein
Peter van Bleeck
Louis-Marin Bonnet
Mattia Bortoloni
François Boucher
Joseph Boze
Franz Fidel Bröchin
Jakob Bürgi (Maler)
Giovanni Antonio Burrini

C

Jean Siméon Chardin
Domenico Corvi

D

Vito D'Anna
François Desportes
Johann Georg Dieffenbrunner
Gaspare Diziani

E

Johann Georg Edlinger
Johann Baptist Enderle

F

Giovanni Domenico Ferretti
Francesco Fontebasso
Jean-Honoré Fragonard

G

Fra Galgario

Gaetano Gandolfi
Johann Gebhard
Otto Gebhard
Conrad Geiger
Claude Gillot
Giovanni Battista Gaulli
Gottfried Bernhard Göz
Norbert Grund
Francesco Guardi
Matthäus Günther

H

Joseph Haller
Jakob Emanuel Handmann
Franz Georg Hermann
Anton Hickel
Gotthard Hilzinger
Friedrich Wilhelm Hoeder
Johann Evangelist Holzer
Johann Evangelist Hölzl
Peter Jakob Horemans
Thomas Hudson

K

Martin Knoller
Johann Michael Koneberg
Franz Martin Kuen

L

Jacques de Lajoue
Nicolas Lancret
Nicolas de Largillière
Abraham Leihammer
Joseph Leitkrath
Jean-Étienne Liotard
Gottfried Locher (Maler)
Alessandro Longhi (Maler)
Pietro Longhi
Charles André van Loo
Pietro Antonio Lorenzoni

M

Georg Oswald May
Christoph Anton Mayr
Juste-Aurèle Meissonnier
Meister der Erzherzoginnen
Joseph Anton Merz
Johann Murbach

N

Jean-Marc Nattier
Josef Navrátil
Giuseppe Nogari

O

Giovanni Odazzi
Giuseppe Antonio Felice Orelli

P

Paolo Pagani

Luis Paret y Alcázar
Thomas Patch
Jean-Baptiste Pater
Giovanni Antonio Pellegrini
P (Fortsetzung)
Johann Georg Pforr
Johann Pfunner
Jean-Baptiste Pillement
Giovanni Battista Pittoni

R

Jean Raoux
Franz Anton Rauscher
Balthasar Riepp
Vitus Felix Rigl
Francesco Carlo Rusca

S

Christoph Thomas Scheffler
Scheubel (Künstlerfamilie)
Johann Joseph Scheubel I.
Johann Joseph Scheubel II.
Johann Joseph Scheubel III.
Johann Adam Schöpf
Johann Nepomuk Schöpf
Joseph Schöpf
Martin Speer
Franz Joseph Spiegler
Anton Joseph Stratmann
Anton Sturm (Maler)

T

Anna Dorothea Therbusch
Giovanni Battista Tiepolo
Johann Jacob Tischbein
Stefano Torelli
Treu (Künstlerfamilie)
Jean François de Troy

W

Joseph Wannenmacher
Antoine Watteau
Gottlieb Welté
Johann Chrysostomus Winck
Christian Wink
Josef Winterhalder der Jüngere
Daniel Woge

Z

Franz Anton Zeiller
Johann Jakob Zeiller
Januarius Zick
Johann Baptist Zimmermann
Johann Michael Zink
Francesco Zuccarelli

rokokoví maliari francúzski - *francúzski maliari rokokoví*
rokokoví maliari talianski - *talianski maliari rokokoví*
rokokoví maliari švédski - *švédski rokokoví maliari*
rokokoví sochári -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Rococo_sculptors
http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Escultores_del_Rococ%C3%B3

rokokoví umelci -

http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:K%C3%BCnstler_des_Rokoko

rokokový sloh - *rokoko*

Rokycana Jan - (†1471); husitský teológ; pozri *husiti*, *husitské osobnosti*

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Jan Rokycana (Norimberská kronika, 1493)

roľa - *znaková kniha*

Roland - jeden z dvanástich paladínov Karola Veľkého, hrdina Piesne o Rolandovi, synovec *Karola Veľkého*; predlohou skutočná historická postava veliteľa bretónskej marky *Franskej ríše*, Hruodlandusa; r. 778 padol v boji v pyrenejskom údolí Roncevalles počas neúspešnej výpravy Karola Veľkého proti kalifovi Abd er-Rahmanovi, keď sa snažil stiahnuť zadný voj Baskov; smrteľne zranený Roland sa snažil rozlámať meč tromi údermi o skalu, aby ho nezískali nepriatelia, ale mramorová skala sa rozlomila a meč ostal celý; Roland zatrúbil na svoj roh (pozri *olifant*), ktorý praskol, a zomrel v náručí verného služobníka; v taliansku známy ako Orlando, hrdina epickej básne *Orlando Furioso* od talianskeho básnika Ludovica Ariosta; pozri *Rolandov stĺp*

www: historickým jadrom eposu je relatívne menej významná bitka v Roncevauxskom priesmyku, ktorá sa odohrala 15. augusta 778 medzi kresťanskými Frankami- Karolovým vojskom a mohamedánskymi Saracénmi, tak ako ju zaznamenal kronikár Einhard v diele *Život Karla Veľkého*; k bitke došlo po sedemročnej krížovej vojne, v ktorej Karolovo vojsko obliehalo Saracénov usadených v španielskej Zaragoze; Saracéni falošnými sľubmi prinútili Karolove oddiely na odchod; v Roncevauxskom priesmyku Saracéni napadli zadný voj Karolovho vojska, vedený Rolandom; v boji s nepriateľskou presilou Roland zo začiatku odmietol radu priateľa Oliviera zatrúbiť na zázračný roh olifant, aby privolať posilu, a statočne sa bránil mečom Durandalom; až keď je Durandal v boji zničený, ťažko ranený Roland zatrúbi na olifant tak silno, až mu praskne spánková tepna a rytier umiera; v boji padne i dvanásť rytierov, medzi nimi Hruodland, prefekt Bretónskej marky (Hruodlandus Britannici limitis praefectus); Karol s vojskom sa rýchlo vrátil, porazil Saracénov a dobyl Zaragozu; panovníkovi sa vo sne zjavil archanjel Gabriel a vyzval ho na novú výpravu; pieseň sa dochovala vo viacerých rukopisoch, ktoré dokazujú jej rozšírenie a popularitu v 12. až 14.st.; najstaršia verzia sa datuje približne do roku 1080; je príkladom žánru *chanson de geste*, ktorý oslavuje hrdinské činy legendárnych hrdinov; Pieseň o Rolandovi alebo Rolandova pieseň (franc. *La chanson de Roland*) je starofrancúzsky veršovaný epos, tzv. *chanson de geste* - pieseň o činoch; anonymná skladba je napísaná v štyritisíc

desaťslabičných veršoch; patrí medzi najstaršie diela francúzskej literatúry; vznikla na rozhraní 11. a 12.st. a jej jadrom sú skutočné historické udalosti za vlády Karla Veľkého; je súčasťou tzv. karolínskeho cyklu; napriek tomu, že sa opiera o určité historické udalosti, obsahuje mnoho legendárnych prvkov

Krämer-Trenkler: Rolandove sochy ako ochrancu ríše sa nachádzajú na mnohých námestiach západnej Európy; jednou z najvýchodnejších je socha Rolanda na Maximiliánovej fontáne v Bratislave

http://sk.wikipedia.org/wiki/Piese%C5%88_o_Rolandovi

<http://en.wikipedia.org/wiki/Roland>

[http://it.wikipedia.org/wiki/Orlando_\(paladino\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Orlando_(paladino))

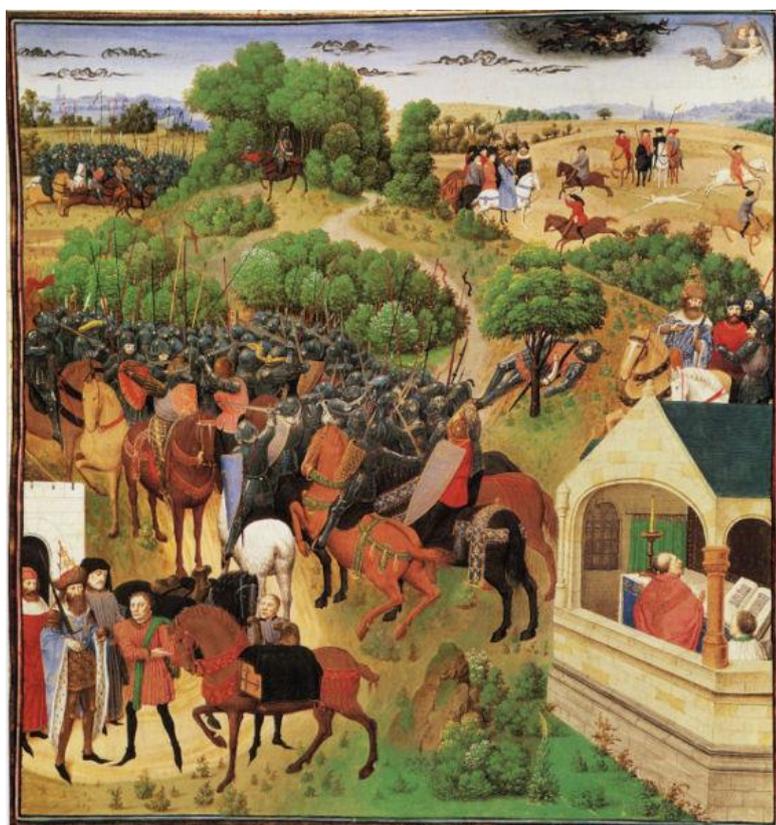
<http://it.wikipedia.org/wiki/Paladino>

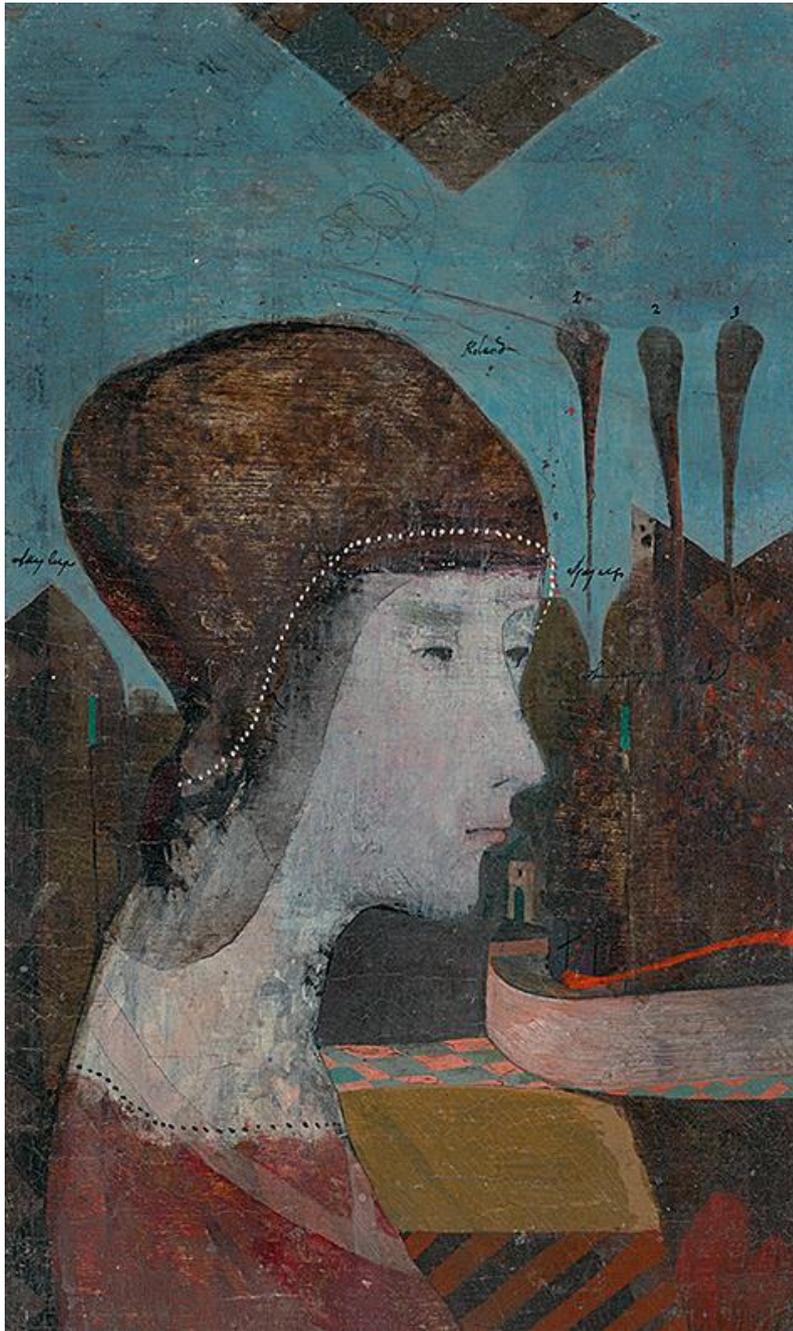
M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Roland (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Jean Fouquet: Rolandova smrť (okolo 1455-60)

Jean Fouquet: Motív bitky v Piesni o Rolandovi (okolo 1455-60)

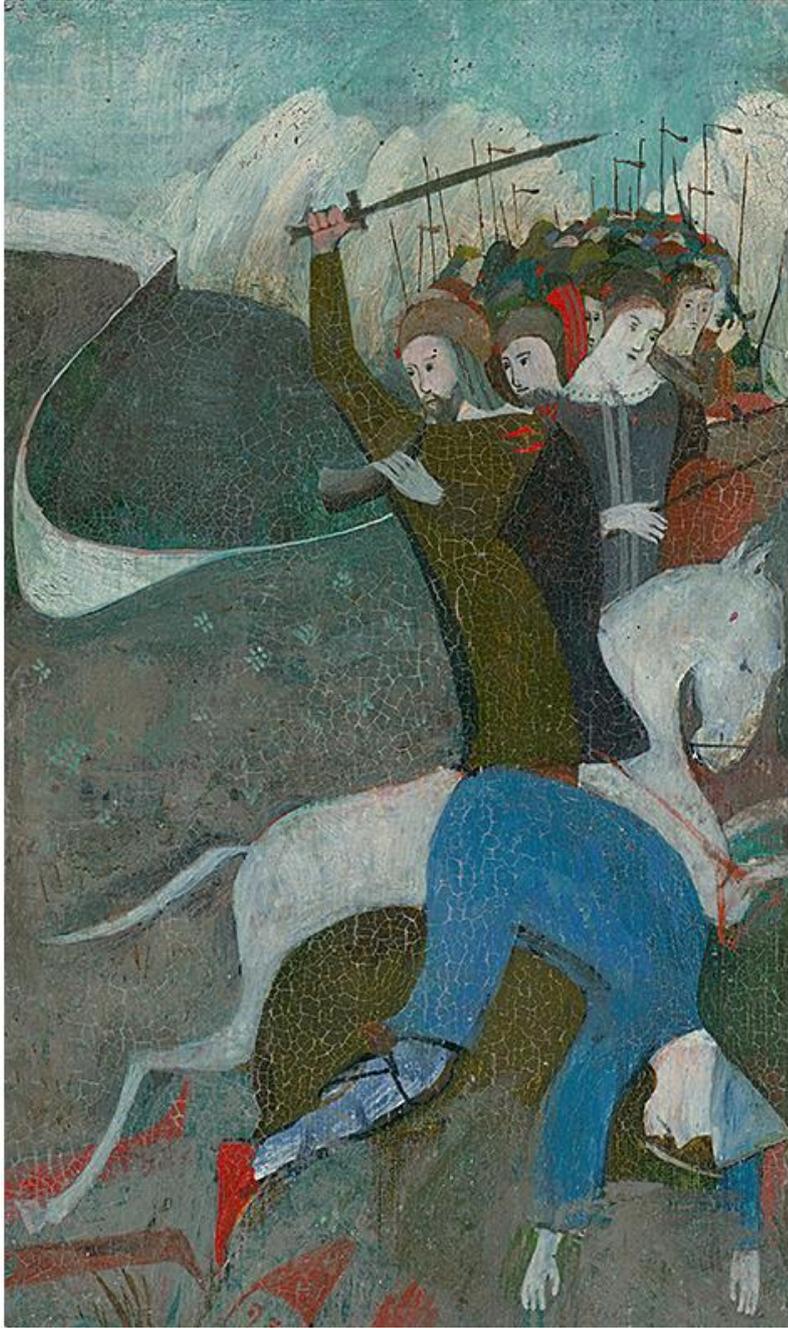
D. Kállay: Roland (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Mladí bojovníci (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Princezná pri okne (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Boj (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1974)

D. Kállay: Obojstranný prebal ku knihe Rytier Rolland (1974)

Rolandov stĺp - *stĺp* so sochou rytiera *Rolanda*, zvyčajne bez prilby, so vztýčeným mečom (rozšírený od 14.-18.st. v oblasti medzi riekou Vezerou a Prahou, na juhu až k Dubrovniku); symbol *mestského práva*, stavaný na tržniciach a iných dôležitých miestach; rozšírený v severnom Nemecku; v Čechách nahrádzaný postavou *Bruncvika/Brunclika*; Rolandove stĺpy rozvinuté do niekoľkých typov, s rôznymi *atribútmi*; v 15.st. v podobe mladého muža, v *renesancii* starší muž s bradou, v *baroku* ako *rímsky bojovník* s vytaseným mečom; pozri *pamätník/pomník*

Rowlandson Thomas - (†1827); anglický maliar a karikaturista

https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Rowlandson

T. Rowlandson: Divadlo Punch a Judy (akvarel, 18.st.)

roláž - *monotlačové* otláčanie materiálu (motúz, rôzne valcovité štruktúrované predmety) otáčaním, váľaním, rotáciou; pozri *xeroxová grafika*; porovnaj *frotáž*

Rolínek Stanislav - (?); sochár *autodidakt*, tvorca Jaskyne blanických rytierov v kopci Milenka neďaleko Kunštátu; jeho prvotinou boli vydarené sochy husitských bojovníkov, ktoré vytesal do skál neďaleko svojho rodiska netradičným náradím - hasičskou sekerkou a polkou nožníc na strihanie oviec; tak upozornil na svoj talent a čoskoro sa o jeho umení do počul tiež kunštátský občan, mäsiar František Burian; . ten pozval Rolínka do Kunštátu a veril, že keď niečo podobné v Kunštáte vytvorí, priláka tak do zabudnutého mestečka návštevníkov; Rolínek prišiel do Kunštátu v roku 1928 a prvé dielo, ktoré tu vytvoril, bola veľkolepá socha prezidenta Tomáša Masaryka; vo vtedajšej dobe sa táto 13m vysoká socha označovala ako najväčšia v strednej Európe; dnes z nej ostali iba obrovské topánky na podstavci, socha Masaryka bola za 2.svetovej vojny na základe udania zničená; Rolínek pokračoval vo svojej tvorbe; ako ateliér mu poslúžili pieskovcové skaly, do ktorých robotníci vyhlbili jaskyňu a on tu vytvoril bájných Blanických rytierov; vedúcou postavou je jazdecká socha *sv. Václava*, stojace uprostred spiaceho vojska; vchod do vnútra hory stráži mohutný kamenný lev, zviera podivuhodnej krásy, o to zvláštnejšie, že Rolínek vo svojom živote skutočného leva nikdy nevidel a pracoval len podľa obrázku; dielo, na ktorom autor začal pracovať na začiatku 30.rokov 20.st. nedokončil; Rolínek s prácou ponáhl'al, dobre vedel, že mu s postupujúcou tuberkulózou pľúc nezostáva veľa času; preto sú niektoré sochy opracované len hrubo, na detailnejšie spracovanie už nebol čas; pozri *českí sochári*

S. Rolínek: Jaskyňa blanických rytierov (30.roky 20.st.)

rollwerk - nem.; tiež *rolwerk*; *ornament zavíjaný/zavilina*; *ornament* s nastrihanými zavinutými okrajmi; pôvodne taliansky *renesančný* dekoratívny motív, charakteristický pre masívne *kartuše* s členenými a stáčanými okrajmi; neskoršie častý v *rezbárstve* a *štuke* 16.-17.st.; v kombinácii s *ornamentom vybijaným* a s *volútami* typický pre holandskú a nemeckú tvorbu po 1750; pozri *Florisov štýl*; porovnaj *rozvilina*

<http://de.wikipedia.org/wiki/Rollwerk>

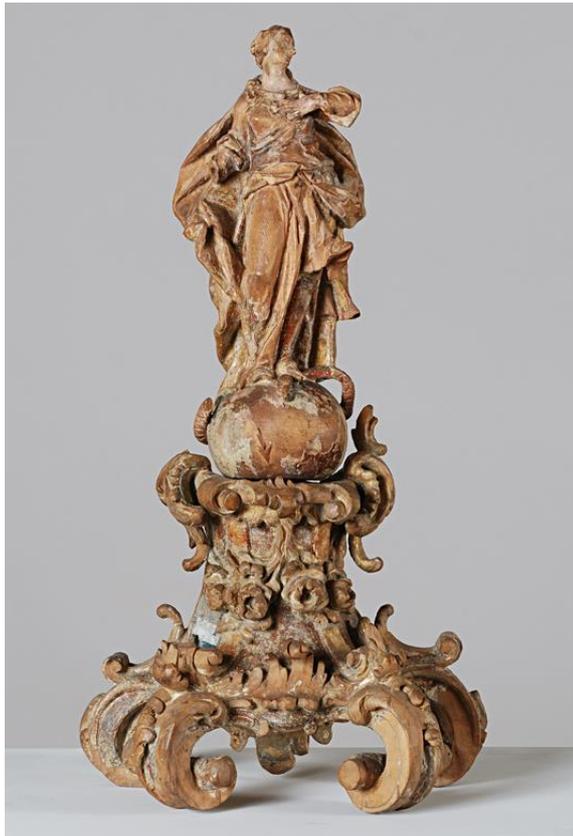
C. Cort: Podobenstvo o zlom sluhovi (rytina, 16.st.)

Samson nesie vráta z Gazy (stredoveký drevoryt)

Muž stojaci na rollwelkovej kartuši (zámok Fontainebleau, Francúzsko)

Asi M. Vogerle (pôvodne Slovenský rezbár z 18.storočia): Immaculata (1700-1800)

roľník - sedliak